

Til Kunnskapsdepartementet

Norheimsund, 26.11.14

HØRINGSUTTALELSE VEDR. FORSLAG TIL NY FRISKOLELOV

Vi har lest gjennom forslaget fra regjeringen vedr. høringsnotat ny friskolelov, og er spesielt bekymret for pkt. 10.5.7, og som gjelder en dobling (!) i minste krav til elevtall, fra 15 til 30 elever.

Vi har forståelse for at det, fra Oslo som Norges største by, kan virke rart med skoler med mindre enn 30 elever, men det er ikke alltid at "skrivebordsarbeid" gjenspeiler de faktiske realitetene og utfordringene, som de mange små lokalsamfunnene rundt om i landet erfarer og kjenner på. Vi har også forståelse for at den nye loven ønsker å begrense eventuell opprettelse (les: omdannelse) av mindre «bygdeskoler», pga. at offentlige skoler gjerne blir lagt ned. Men dersom det er lovens intensjon å begrense dette ved å øke minstekravet til 30 elever for friskoler generelt, vil det kunne få utilsiktede og negative konsekvenser for reelle alternative skoler, f.eks. basert på kristent livssyn. En ny skole har ofte også en lang oppstarts- og innkjøringsfase, og det kan ta mye lengre tid enn 3 år å øke elevtallet til et slikt nivå som loven nå legger opp til.

Norheimsund Friskule er en kristen grunnskole, dvs. 1.-10. skole. Skolen hadde 27 elever som ble innrapportert pr. 1. okt. dette året, men det er også første året vi har såpass "høyt" elevtall. Vi har fra oppstarten i 2007, opplevd en gradvis økning i elevtallet fra 11 og altså til 27 nå. Vi er godkjent for inntil 65 elever.

Vi jobber selvsagt kontinuerlig for å øke elevtallet, både av hensyn til et større miljø, og selvsagt også ift. å stabilisere elevtallet på et høyere nivå av økonomiske grunner. Men vi er etablert i et bygdemiljø, og det er naturligvis ikke samme rekrutteringsmuligheter her som i mer tettbebygde strøk, byer etc.. I mindre lokalsamfunn slik som her, er også foreldre og elever mer knyttet til sin tradisjonelle offentlige skole, og kvier seg gjerne for å ta barna ut av skolen pga. nære "bygderelasjoner". Kanskje er man nabo med lærere, man er med på dugnad i fotballaget, skiklubben etc. sammen med lærere, andre foreldre etc. Da er det ikke alltid like enkelt å "bare bytte skole" for barna sine. Kanskje i motsetning til i storbyer, der en kanskje ikke engang kjenner naboene.

Frem til ca. år 2012, hadde bygdene her i vårt område, flere offentlige skoler, hver med elevtall på ca. 25-30 stk. Disse skolene ble lagt ned og samlet i en større barneskole, og en stor ungdomsskole. Med andre ord, tilsvarer vårt elevtall ca. samme elevtall som disse skolene hadde før de ble nedlagt for få år siden.

Vi fikk kjøpe en av de nedlagte offentlige skolene høsten 2013, og har brukt hele vinteren, våren og sommeren til oppussing, og kunne dermed flytte inn i nyoppussede lokaler nå i august 2014. Ca. 12-15 privatpersoner har hjulpet skolen med å ta opp lån på flere millioner kroner for å kjøpe skolebygget og sette dette i stand iht. dagens krav til f.eks. universell utforming, brannkrav, innemiljø/ventilasjon etc.. Vi har brukt ytterligere ca. kr. 2-3 mill. på oppussingen hittil, og mer må til.

Utover dette kommer dugnadsinnsats, som omregnet beløper seg til store summer og ufattelig mange timer.

Ut fra den veksten i elevtallet vi har opplevd siden 2007, vil vi selvsagt håpe på at veksten vil fortsette, slik at dette med minstekrav 30 elever ikke blir noe problem. Særlig tror vi at vår nye og godt egnede lokalisering i fine omgivelser, vil virke positivt. Men det tar tid å innarbeide en marginal skole, og det ville være tragisk dersom vi skulle miste godkjenningen og skoletilbudet dersom vi mot formodning ikke skulle få særlig vekst i elevtallet videre. Vi opplever dessuten at skolen vår er et viktig alternativ utover den kristne profilen, ved at noen elever opplever de nye offentlige storskolene (med flere hundre elever), som litt "skremmende", og kanskje ikke finner seg til rette av ulike grunner. Vi har flere eksempler på elever som "blomstrer opp" både faglig og menneskelig, etter å ha flyttet over til oss, med et mindre og mer gjennomskiktig miljø, god og tett oppfølging fra lærere etc..

Vi mener ut fra erfaring, at det derfor er behov for oss, selv om vi skulle forbli relativt små også fremover.

Det ville dessuten være tragisk for de barna som nylig har startet ved skolen i f.eks. 1. klasse, om de ikke skulle få fullføre skolegangen hos oss. Og selvsagt vil det påføre mange av oss som står bak skolen, store økonomiske tap dersom skolen blir lagt ned. Det er ikke mulig å selge et skolebygg her, for mer enn en symbolsk sum.

Vi håper derfor at minstekravet til elevtall, kan forbli slik det er i dag (15 elever), slik at både elevene, lærerne og støttespillere for skolen, kan slippe å leve med denne store usikkerheten hengende over seg. Vi har fremdeles planer om ytterligere oppussing og bruk av nye og mye midler på skoleanlegget, og derfor er vi avhengig av forutsigbarhet, og at vi ikke risikerer å tape store beløp fordi vi kanskje ikke klarer å oppfylle lovens minstekrav til elevtall.

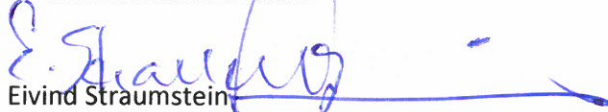
Hensikten med friskoleloven, må dessuten primært være å oppfylle foreldre sin mulighet til å velge skole for egne barn, i samsvar med menneskerettighetene om frihet ift. religiøs overbevisning (tros- og livssynsfrihet).

Disse rettighetene er ikke noe verdt dersom de ikke samtidig kombineres med tilfredstillende offentlige tilskudd til å drive friskole. Da bør en være forsiktig med å sette et minstekrav til elevtall, som gjør at det blir vanskelig å etablere og drive friskoler som har et relativt lavt elevtall.

Ut fra dette, ønsker vi også at tilskuddet til friskoler, må økes utover dagens regler. Det er vanskelig å starte og drive friskoler med dagens tilskuddsordning, særlig ift. at beregningsgrunnlaget i minimal grad inkl. finanskostnader ift. skolelokaler/-bygninger.

Vennlig hilsen

for **Norheimsund Friskule**

Eivind Straumstein

Styreformann

Mob.: 481 44989